

Padělky z jiného oboru – a přece související s filatelii

V rubrice Znalecká hlídka se většinou zabýváme padělkem ke škodě sběratelů – těch (opravdu) ke škodě pošty je totiž nepoměrně méně. Závorku se slovem opravdu jsme vložili proto, že není vyloučeno, že některé jsou ve skutečnosti také ke škodě sběratelů a jako ke škodě pošty se jen tváří – aby z nich vytáhly peníze (což může být případ některých pozdějších celistvostí s padělkem výplatních známek z 90. let). Ať tak či tak, obojí musel někdo zhotovit, a to leckdy nejen na koleně.

FRANTIŠEK BENEŠ

Některé současné padělky totiž zjevně musejí vznikat takřikajíc průmyslově, ve velkém, za pomoci profesionálních zařízení. Předpokládat to můžeme u padělků známek a dopisnic ČR (jsou vystaveny v exponátu Komise znalců v Poštovním muzeu), které najednou zmizely z trhu (tedy za trafik a dalších prodejních míst) a místo nich se objevily prakticky stejně provedené kolký. Tato lehkost přechodu z jednoho sortimentu na druhý, a to jak v polygrafické části řetězce, tak v části distribuční, je samozřejmě znepokojivá. Svědčí o profesionalitě a flexibilitě padělatelských sítí, které nás mohou ohrozit z nečekané strany. Vždyť kdo dneska zkoumá pravost drahých příležitostných tisků (např. Kolumbus či Hladový svatý), dopisnic s prvními přitisky Poštovního muzea (Vosolsobě, 75 let PM, Loosli, Jetel, Vyšší Brod, Maltézští rytíři) či Postfily (Regen '95)? Kdo zkoumá destičky vzácných známkových sešitků (Praga '68, Kolín '76, Praga '78 aj.), které z pásky či bloku běžných známek udělají věc za tisíce? A dalších příkladů bychom mohli uvést řadu.

Samozřejmě, je možné se obrátit na odborníky, a není za to třeba ani platit – například v rámci poradenské služby Komise znalců SČF na veletrhu Sběratel. Problém je v tom, že člověka někdy ani nenapadne, že by se vůbec poradit měl – prostě nepředpokládá, že by určitá věc mohla být padělána. Proto je dobré alespoň okrajově se zajímat i o padělky zhotovené polygrafickými postupy v jiných oblastech, třeba i nesběratelských. To nám totiž umožní si s potřebným odstupem uvědomit, jaké možnosti padělatelé mají, a díky tomu předvídat, kam by mohli napřít svůj nekalý zájem.

Příkladem může být známý problém s pravostí parkovacích lístků, vydaných v Praze. Stojí 120 korun a můžete s nimi stát 2 hodiny ve vyhrazené „modré“ zóně, v níž jinak smějí parkovat jen místní obyvatelé. Sto dvacet korun není malý peníz, a tak je kupodivu, že magistrát při jejich objednání zanedbal ochranné prvky, které by přitom výrobní cenu nijak výrazně nezvýšily (například nažehlení hologramu by stálo odhadem 20 haléřů, a když ho může používat pošta na dopisnice za 10 korun, je zcela nepochopitelné, proč nebyl využit na lístek 12x dražší). Možná se ale divíme zbytečně, vždyť dobře víme o jiných zakázkách pražské radnice, přetřásaných ve sdělovacích prostředcích... Ale zpět k věci. Nedlouho po zavedení se tyto lístky mezi lidmi objevily za cenu výrazně nižší, za polovinu i méně. Strážníci poměrně rychle zjistili, že jde o padělky,

ale nebylo snadné je za okénky aut rozeznat – byly totiž napodobeny velmi zdařile. Přesvědčit se o tom můžete na obrázcích – nahoře je pravý lístek, který jsme za tím účelem zakoupili na Úřadu městské části Praha 1, dole lístek padělaný. Pod nimi jsou vyobrazeny jejich zadní strany.

Na zvětšených detailech vidíme, že napodobení na je v určitých částech velmi zdařilá (dokonce až neuvěřitelně), zatímco v jiných – na naše filatelistické poměry – značně nedokonalá. Prakticky stejný se zdá papír – včetně svých optických vlastností v UV záření. Velmi dobře je napodoben modrý rastr (včetně tvaru, barvy a postavení jednotlivých bodů; je jen nepatrně hustší), tisk žlutou barvou (s modrým podkladem dává zelenou) – až na to, že je poněkud posunutý, dále tisk červenou i černou barvou. To se týká i částí skrytých pod stíracími poli, kde podtisk rovněž pokračuje. Shoda je tak výrazná, že vede k úvaze, zda nemůže jít o pravý polotovár (například nepříjatou variantu), odcizený a zneužitý. Nebo zda nebyla alespoň použita část tiskových předloh pravých lístků.

Zbývající části padělku jsou totiž naopak značně odlišné a nedokonalé. Konkrétně na zadní straně je na pravém lístku rámeček tvořen tmavě modrým rastroem, zatímco na padělkem černou linkou. Je však třeba říci, že jde o linku pérovou, kterou netvoří jednotlivé body, což bývá průvodní znak jednoduchých napodobenin. Největší rozdíl pak je v pořadovém čísle. U pravého lístku je provedeno knižtiskem, černou speciální barvou, která se v UV záření javí jako červená. Padělek je však číslován pomocí toneru, jehož rozstříknuté částičky ve zvětšení vidíme rozptýlené po celé ploše zadní strany lístku (tedy nejen v poli pro číslo, ale i v dolní části v poli Vzor).

Stírací pole na přední straně nejsou zcela identická, ale rozdíl mezi pravým lístkem a padělkem je poměrně malý. Největším překvapením je odlišné postavení zeleného nápisu v pravém horním rohu přední strany (u padělku je posunut nepatrně doprava) a odlišné postavení černého nápisu pod ním (u pravého lístku jsou obě C pod sebou, u padělku je spodní posunuto o něco vpravo).

Suma sumárum – máme před sebou poměrně zdařilý padělek, který by po případném (jednoduchém) zdokonalení nepochybně bylo možné označit jako vysoce nebezpečný. Už samo spojení pérového a rastrového ofsetu není běžné. Uvědomíme-li si, že k ochranným prvkům našich ofsetových známek patří právě tato tisková kombinace, není pochyb, že by zapojení této techniky do padělatelských aktivit ve filatelii mohlo způsobit velké škody. ■

viz pokyny na zadní straně
see reverse side for instruction
siehe Hinweise auf der Rückseite

2 HODINY
2 HOURS
2 STUNDEN

PARKOVACÍ LÍSTEK
PARKING CARD
PARKKARTE

PLATÍ POUZE PRO MODROU ZÓNU
VALID ONLY IN BLUE ZONE
GILT NUR FÜR BLAUE ZONE

HODINA HOUR STUNDE

PARKING
PARKKART

ATÍ POUZE PRO MOD

25 26 27 28 29 30 31

Pravý

viz pokyny na zadní straně
see reverse side for instruction
siehe Hinweise auf der Rückseite

2 HODINY
2 HOURS
2 STUNDEN

PARKOVACÍ LÍSTEK
PARKING CARD
PARKKARTE

PLATÍ POUZE PRO MODROU ZÓNU
VALID ONLY IN BLUE ZONE
GILT NUR FÜR BLAUE ZONE

HODINA HOUR STUNDE

PARKING
PARKKART

ATÍ POUZE PRO MOD

25 26 27 28 29 30 31

Padělek

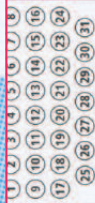
AA 0460136

POKYNY

- Seřte prosím, plochu políček odpovídající času a datu příjezdu (hodina, minuta, měsíc, den).
- Parkovací karta je platná 2 hodiny od vyznačeného času příjezdu. V době 6-8 h je parkování bezplatné.
- Umístěte za předním sklem tak, aby údaje byly čitelné.

AA 0460136

prosím, plochu políček odpov

Pravý

Distribuci zajišťují úřady městských částí Praha 1, Praha 2, Praha 3 a Praha 7 z pověření hl. m. Prahy.

AA 0333529

POKYNY

- Seřte prosím, plochu políček odpovídající času a datu příjezdu (hodina, minuta, měsíc, den).
- Parkovací karta je platná 2 hodiny od vyznačeného času příjezdu. V době 6-8 h je parkování bezplatné.
- Umístěte za předním sklem tak, aby údaje byly čitelné.

AA 0333529

prosím, plochu políček odpov

Padělek

Distribuci zajišťují úřady městských částí Praha 1, Praha 2, Praha 3 a Praha 7 z pověření hl. m. Prahy.